de hervormde

vaan

79e jaargang · nr 4 · april 2019

Golgotha

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

- Het is klaar! blz. 3
- De Wijsvinger blz. 7
- Vader zijn in de Bijbel blz. 11
- Boekbespreking blz. 15

ISSN 0167 - 3564 • www.hervormdemannenbond.nl • Verschijnt 10 maal per jaar • Voor leden gratis
• Niet-leden €15,00 per jaar • Abonnementen lopen per kalenderjaar • Opzeggen voor 1 december

Ds. J.H. Lammers

Van de voorzitter

Huishoudelijke vergadering

Als u dit leest, ligt de huishoudelijke vergadering achter ons. We kwamen op zaterdag 6 april bij elkaar in gebouw Maranatha in Veenendaal. Het hoofdbestuur legde verantwoording af van het beleid in het afgelopen jaar. Het interessante referaat van ds. J.M. Molenaar over de moeilijke zaligspreking van Psalm 137: 9 wordt geplaatst in de Hervormde Vaan, zodat ieder het nog eens lezen kan.

Nieuwe serie bijbelstudies

In dit nummer begint er een nieuwe serie bijbelstudies. Ds. A.J. van den Herik uit Moerkapelle zal de profeet Jesaja behandelen (Oude Testament) en ds. J. van Dijk het evangelie van Johannes (Nieuwe Testament). We hopen dat we door de bijbelstudies bemoedigd en aangespoord worden.

Ter Zake (nieuwe rubriek)

Met ingang van deze maand is er een nieuwe rubriek met de naam Ter Zake. Er worden thema's behandeld die met de leefwereld van (jonge) mannen te maken hebben. De artikelen zijn geschikt voor een avond op de mannenvereniging, maar bijvoorbeeld ook bij een mannenontbijt. In de komende tijd zullen vier scribenten steeds twee keer een artikel schrijven over een onderwerp op het terrein van de roeping van de man. Drs. N.C. van de Voet begint in dit nummer met het vaderschap in de Bijbel en de volgende keer spitst hij dit thema toe op het vaderschap vandaag.

Bondsdag

Het thema voor de Bondsdag van Deo Volente zaterdag 26 oktober 2019 is: dubbele nationaliteit, Bijbels bekeken (ochtend) en praktisch beleefd (middag). We worden bepaald bij het vreemdelingschap van een christen. Ds. P.D. Teeuw uit Moordrecht en ds. J.C. Schuurman uit Capelle aan den IJssel hopen op de Bondsdag te spreken. Zet u de datum vast in de agenda?

De kopij voor het mei/juni-nummer moet vóór 20 april bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

in dit nummer

Van de voorzitter 2
Meditatie 3
Bijbelstudie o.t. 4
Bijbelstudie n.t. 7
Ter Zake 11
Colofon 14
Boekbespreking 15
Overlijdensberichten 15
Advertentie Hervormd Bondsbureau 16

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
Email: bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk
Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30-11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

Ds. J. van Dijk

Het is klaar!

'zei Hij: het is volbracht'
Johannes 19 vers 30a

Voor wie is dit kruiswoord van de Heere Jezus bestemd? Men heeft dit kruiswoord wel genoemd: het kruiswoord zonder adres. Ik bedoel dit: het eerste kruiswoord waarin Jezus vraagt om vergeving voor vijanden is gericht tot Zijn Vader; het tweede kruiswoord van Jezus 'heden zult u met Mij in het paradijs zijn' is gericht tot de moordenaar aan het kruis; het derde kruiswoord dat Jezus sprak 'vrouw zie uw zoon, zoon zie uw moeder' is gericht tot Zijn moeder en een discipel; het vierde kruiswoord met de klacht dat God Hem verlaten had, is gericht tot God; het vijfde kruiswoord van Jezus 'Ik heb zo'n dorst' is gericht tot de soldaten bij het kruis, die Hem drinken geven; het zevende kruiswoord 'in Uw Handen beveel Ik Mijn Geest' is weer gericht tot Zijn Vader. Maar dit zesde kruiswoord heeft geen adres. Is dat zo?

Geen speciaal adres is ook een adres: een algemeen adres. Allereerst is dit kruiswoord bestemd voor Zijn Vader. Jezus zegt: 'Vader, Ik heb het doel bereikt, Mijn missie volbracht, de schuld van de ongehoorzaamheid van de mensen is betaald'. Dat betekent: dit offer is de basis en de grond, dat de Vader alles nieuw zal maken. Schepping, hemel en aarde worden kompleet nieuw. Daar is alles gericht op de eer en glorie van God.

Vervolgens is dit kruiswoord bedoeld voor de Heere Jezus Zelf. Waarom? Jezus zegt: 'Ik ben klaar, alles is betaald'. Dat ging niet vanzelf. De Heere Jezus is tegen gewerkt, ja satan lag overal op de loer. Mensen raadden Hem aan: 'kom van het kruis af, we zullen in U geloven als U dat doet'. Discipelen raadden Hem de kruisweg af: 'dat zal niet gebeuren dat U gedood wordt'. Wat een vreugde voor de Heere Jezus, dat Hij het doel bereikt had en Zijn opdracht vervuld heeft.

Ook is dit kruiswoord bedoeld voor de Heilige Geest. Hoe zo? Dit offer is voor de Heilige Geest het startsein. Welk startsein? De Heilige Geest gaat ervoor zorgen dat dit woord van Christus het heerlijkste, aangenaamste en kostbaarste woord voor mensen wordt. Hoe Hij dat doet? Hij laat verkondigen in de wereld: 'Geloof in Jezus Christus, want alle schuld bij God is door Hem betaald'. Dat is wat! Hoe deelt u daarin? Uw schuld ontdekken, die God van u te goed heeft. O, denkt u, nou wordt ons weer schuld aangepraat. Nee hoor, onze schuld wordt òpen gelegd. Welke schuld? Ongehoorzaamheid en ongeloof, dat moet u betalen aan God. Schrik maar, krijg er berouw van. Ja, daar kom ik niet onderuit, want God staat in Zijn recht. Maar hoe moet ik dat betalen? In die nóód zie in geloof op Jezus' offer: het is volbracht, Zijn kruisrekening is voor u geopend. Daar is en wordt alles van betaald, nog elke dag. Dat is nu genáde: met schuld op de wereld

gekomen en zonder schuld er af gaan. Omdat Jezus het volbracht heeft voor mij. Zo is dit kruiswoord het aangenaamste woord voor de kinderen van God.

Tenslotte is dit kruiswoord bestemd voor de duivel: 'dat rijk gaat onder, dat is mislukt voor eeuwig'. Boven de hel staat, zo las ik: het is mislukt. Maar boven de hemel staat: het is volbracht. Waar horen wij bij? Weet u al, door Gods genade, dat de Heere Jezus Christus het voor ú volbracht heeft? Loof en prijs Hem dan, want het is door Hem, door Hem alléén, om het eeuwig welbehagen!

Ds. A.J. van den Herik

Bijbelstudie o.t.

Rechtszaak en oordeel

Jesaja 1

Inleiding

Dit seizoen willen we stilstaan bij de profeet Jesaja, één van de bekendste profeten uit het Oude Testament.
Van alle profeten wordt hij het meest aangehaald in het Nieuwe Testament.
Dit betreft vooral zijn voorzeggingen van de Messias.
Jesaja wordt daarom wel 'de evangelist van het Oude Testament' genoemd.
Het boek Jesaja valt uiteen in twee delen: hoofdstuk 1-39 en hoofdstuk 40-66. Wij kiezen ervoor ons in deze Bijbelstudies uitsluitend te richten op het eerste gedeelte. Deze hoofdstukken laten ons goed zien wat de inhoud en strekking van Jesaja's prediking was. En deze boodschap is nog steeds actueel!

Opbouw van deze Bijbelstudies

We staan stil bij de volgende gedeelten/thema's:

Nr	*Bijbelgedeelte*	*Inhoud*
1	Jesaja 1	Rechtszaak en oordeel
2	Jesaja 2	Heerlijkheid van Jeruzalem en de Dag van de HEERE
3	Jesaja 5	Lied van de wijngaard
4	Jesaja 6	Roeping van Jesaja
5	Jesaja 7	Belofte van Immanuel. Achaz als negatief voorbeeld.
6	Jesaja 9	Licht in de duisternis
7	Jesaja 11	Het Messiaanse Rijk
8	Jesaja 25-26	Danklied voor de verlossing
9	Jesaja 32 (35)	Het Rijk van Christus
10	Jesaja 37	Hizkia als een voorbeeld van vertrouwen

We behandelen zo mogelijk een heel hoofdstuk. Omdat sommige hoofdstukken behoorlijk lang zijn, is het niet mogelijk om alle teksten heel uitvoerig en gedetailleerd te bespreken. Dat hoeft ook niet. Het gaat er vooral om dat we de boodschap van dit hoofdstuk verstaan.

Het opschrift (vers 1)
Vers 1 vertelt ons wie de schrijver van dit boek is: Jesaja, de zoon van Amoz. Dit is niet de profeet Amos (dat schrijf je ook anders). Volgens de Joodse overlevering was de genoemde Amoz een oom van koning Uzzia (791-740). Als dat zo zou zijn, dan zouden koning Uzzia en Jesaja neven zijn geweest. Of dit inderdaad het geval is, weten we niet. Naast Uzzia worden Jotham (750-732), Achaz (735-716) en Hizkia (729-687) genoemd als koningen onder wie Jesaja diende. Hieruit blijkt dat Jesaja van ongeveer 750 tot 690 voor Christus profeet is geweest: ongeveer 60 jaar. De genoemde koningen waren allen nakomelingen van David en regeerden in Jeruzalem. De boodschap van Jesaja was dan ook vooral gericht tegen de Judeeërs. De tijd waarin Jesaja optrad, was een bewogen tijd. In die tijd groeide de macht van Assyrië en werd dit land een grote bedreiging voor Israël en Juda. Het verwoestte in 723 voor Christus de stad Samaria en voerde het Tienstammenrijk weg naar Assyrië (het huidige Irak). Door een wonder bleef Jeruzalem gespaard. Jesaja was dus profeet in een *crisistijd*.

De naam Jesaja geeft reeds een aanwijzing voor de inhoud van de prediking. Zijn naam betekent Jahweh (de HEERE redt). Jesaja verwijst met zijn naam naar zijn grote Meester: Jezus. In het Hebreeuws lijken hun namen op elkaar: Jesjajáhoe en Jesjóéa. Ze betekenen ook hetzelfde (zie Mattheüs 1:21). De boodschap van Jesaja wordt getypeerd als een 'visioen' dat hij 'zag'. Van een eigenlijk visioen horen we pas in hoofdstuk 6. Hier zal bedoeld zijn dat Jesaja de woorden die hij sprak, rechtstreeks van God ontving. Het zijn niet zijn eigen woorden, hij spreekt ze namens God! Daarom moeten zijn tijdgenoten – en wij! – ernaar luisteren!

De rechtszaak van God tegen Zijn volk (vers 2-20)

Aanklacht (vers 2-9)
Dit openingshoofdstuk stelt direct het probleem van Israël aan de kaak. Het luistert niet naar de HEERE, de God van het verbond. In een rechtsgeding roept de HEERE daarom het volk ter verantwoording. Hierbij zijn hemel en aarde getuigen. Zij zullen moeten erkennen dat Gods aanklacht juist is. Vers 2b-9 bevat de eigenlijke aanklacht. Het volk is als een ontaard kind. God bracht hen groot, maar ze keerden zich bruut van hem af (vers 2). Een os en een ezel zijn beter dan zij. Die kennen hun meester tenminste, maar het volk heeft totaal geen inzicht in Wie God is. Met een 'Wee!'-roep (vers 4) treurt de profeet over hun verderf. Ze verlieten de Heilige van Israël en werden vreemden voor God. Daarbij zijn ze ook nog eens onverbeterlijk; ondanks Gods straffen, gaan ze gewoon door met hun verkeerdheid (vers 5). Ze zijn van top tot teen ziek. De kwaal zit aan de binnenkant (hun hart) en aan de buitenkant (striemen en onbehandelde wonden). De vijanden hebben het land en de steden verwoest. Wat akkers nog opbrengen is voor vreemden. Slechts hier en daar staat nog een bouwval overeind, net als een verlaten hutje in een wijngaard (vers 8). Dat weinige is echter nog een teken van genade. Want als God er Zelf niet voor gezorgd had, was er helemaal niets overgebleven en zouden ze als Sodom en Gomorra geworden zijn (vers 9).

Godsdienst zonder inhoud (vers 10-17)
Over Sodom en Gomorra gesproken, het

volk en hun leiders lijken vanwege hun gedrag zo op deze steden, dat Jesaja hen ook zo noemt (vers 10). Gods aanklacht betreft vooral de eredienst. Deze functioneerde uiterlijk prima. Er werden talloze offers gebracht en de sabbatten en andere hoogtijdagen werden in ere gehouden. God heeft er echter een afschuw van (vers 12-14). Hij luistert niet eens meer naar hen, want hun woorden stroken niet met hun daden. De handen die ze in het gebed tot God opheffen, zitten vol bloed! God vraagt gerechtigheid, eerlijkheid. Daarom roept vers 16 hen op om met hun onrecht te stoppen en hun medemensen eerlijk en barmhartig te behandelen, vooral de wees en de weduwe! Offerdienst is goed, maar God vraagt allereerst ons hart en ons leven. Pas dan krijgen offers zin. Ook de Heere Jezus benadrukt dat (Mattheüs 12:7).

Aansporing (vers 18-20)

Na deze scherpe aanklachten en verwijten, zouden we verwachten dat het definitieve oordeel over Juda wordt uitgesproken. Niets is echter minder waar. 'Kom nu, laten wij samen een rechtszaak voeren' (vers 18). God veroordeelt Israël niet, maar biedt hen Zijn genade aan! Al waren uw zonden net zo rood als scharlaken of karmozijn, ze zullen wit worden als sneeuw en witte wol! Dit is het ontroerendste vers van het hoofdstuk. Jesaja maakt zijn naam waar. God is niet uit op onze ondergang maar op ons behoud. Het allermeest maakt Hij dat duidelijk door het zenden van Zijn Zoon (Johannes 3:16).
Gods genade is echter niet goedkoop. Zij vraagt ook bekering. Scherp is de tegenstelling: 'Je gaat luisteren naar de HEERE en eet het goede van het land óf je bent ongehoorzaam en wordt door het zwaard *gegeten*' (vers 20). Wat een dwaas ben je als je het laatste kiest. Maar helaas blijken velen van het volk zo dwaas te zijn!

Het oordeel over Jeruzalem (vers 21-31)

Het laatste gedeelte thematiseert nog eens de zondigheid van Jeruzalem. De stad is als een hoer geworden. Eens was ze vol recht en gerechtigheid, maar nu is ze vol van moordenaars (vers 21). Wat goed en mooi was, is slecht en lelijk geworden. Hun zilver werd schuim en hun wijn slap en smakeloos. Daarmee wijst de profeet op de ontaarding van de leiders. Ze roven, stelen en zijn niet bewogen met de zwakkeren van de samenleving: wees en weduwe.
God zal hen daarvoor straffen. God zuivert het kwade uit. Zilver moet weer echt zilver worden (vers 25). Eens wordt de stad weer als vroeger: er zullen weer eerlijke rechters zijn. Jeruzalem zal weer trouw en vol gerechtigheid worden (vers 26). Dwars door het oordeel komt er herstel. Dit gebeurt als het volk zich tot God bekeert en dat in hun daden toont (vers 27).
Gods uiteindelijke bedoeling met het volk is herstel en redding. We horen echter ook de andere kant. Wie zich niet bekeert, zal het oordeel ontvangen. Wie de afgoden blijft dienen door op een heidense manier in tuinen onder eiken voor hen te knielen (vers 29), wordt gestraft. Zoals een vonk vlas in vlammen zet, zo zal afgoderij de afgodendienaar verteren; samen zullen ze vernietigd worden. Er zal niemand zijn die tussenbeide komt (vers 31).
Met deze ernstige waarschuwing wordt dit hoofdstuk afgesloten. Daarmee zet dit eerste hoofdstuk de toon voor het boek Jesaja. Het spoort aan tot bekering en een hartelijke gehoorzaamheid, maar het dreigt met een

definitief oordeel als deze bekering uitblijft. Opmerkelijk is dat Jesaja 66 dezelfde thema's aan de orde stelt. Zo wordt duidelijk dat het hele boek Jesaja deze strekking heeft.

Vragen

1) Jesaja profeteert in een tijd van geestelijke en politieke crisis. Welke overeenkomsten en verschillen ziet u als u de vergelijking maakt met onze tijd? Welke aansporing en troost geeft God ons?
2) In de tijd van Jesaja bloeide de eredienst (vers 11-14), maar God walgde daarvan. Wat was de oorzaak van Gods ongenoegen? Wat heeft dat ons te zeggen?
3) Waarom hoorde God het gebed van Israël niet (vers 15)? Lees ook Jakobus 4:1-3. Niet alle onverhoorde gebeden zijn zondige gebeden. Spreek met elkaar door over redenen waarom gebeden soms onverhoord blijven.
4) Waarin bestaat de bekering die God van Israël vraagt (vers 17b)? Hoe is bij ons de verbinding tussen de rechte verhouding tot God én onze naaste (o.a. wezen en weduwen)?
5) Vers 18 bevat een prachtige belofte. Wat raakt u persoonlijk? Lees ook Heid. Cat. Zondag 21, vraag 56.
6) Gods genade is gratis, maar vraagt ook bekering. Spreek er met elkaar eens over door hoe geloof en bekering, liefde en ernst onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
7) Ter verdieping: leg Jesaja 1 naast Jesaja 66. Welke parallellen ontdekt u? Wat is de betekenis daarvan?

Zingen:
Psalm 24: 1, 2, 3, 5,
Psalm 49: 1
Psalm 130: 1 en 4

Ds. J. van Dijk

Bijbelstudie n.t.

De Wijsvinger

Johannes 1 vers 19-43

Planning

In het komende winterseizoen gaan we ons bezig houden met het Evangelie van Johannes.
Het doel van dit Evangelie is: mensen bewegen tot het geloof in Jezus Christus (hoofdstuk 20 vers 30-31). We beginnen met Johannes 1 vers 19-43. Vervolgens komen de volgende Bijbelgedeelten aan de orde: Johannes 3 vers 1-21; Johannes 4 vers 1-30 en 39-42; Johannes 9; Johannes 13 vers 1-20; Johannes 15; Johannes 17; Johannes 19 vers 1-30; Johannes 20; Johannes 21.

Lezen Johannes 1 vers 19-43

Intro

Er is een schilderij van Grunewald (1570), waarop Johannes de Doper afgebeeld staat. Wat opvalt is dit: let op de wijsvinger aan zijn rechterhand. Die wijsvinger is vrij lang. Was hij gehandicapt aan zijn vinger? Nee, dat is

bewust gedaan: met die wijsvinger wijst hij met grote nadruk de Heere Jezus aan als het Lam van God.

vers 19-24

In vers 19-24 krijgt Johannes de Doper hoog bezoek: een delegatie namens de kerk komt op bezoek. Het zijn priesters en levieten, die aangesloten zijn bij de groep van de Farizeeërs. Ze hebben een vraag aan hem: wie bent u? Hij geeft hun eerlijk antwoord: ik ben de Christus (Messias) niet. Ze vragen daarop door: bent u Elia dan? Als hij 'nee' zegt, vragen ze opnieuw: bent u dan de profeet? Denk hier aan Deuteronomium 18 vers 15: God had hen een profeet beloofd. Nee, zegt Johannes, die ben ik ook niet. Met alleen 'nee' zeggen, zijn ze niet tevreden. Want Johannes de Doper moet een belangrijk persoon zijn. Vandaar dat ze de vraag anders stellen: zegt u zelf eens wie u bent? Johannes de Doper antwoordt met de tekst uit Jesaja 40 vers 3: de stem van een roepende in de woestijn. Wat roept hij? Maak de weg van de Heere recht. Wat betekent dat? Johannes de Doper is wegbereider voor de Messias. Als voorbeeld kunt u denken aan Koning Willem-Alexander als hij met zijn familie een stad of dorp bezoekt op zijn verjaardag. Dan wordt in die stad of dat dorp alles tot in de puntjes toe in orde gemaakt. Waarom? Om de koning te laten merken dat hij hartelijk welkom is. Dat is de taak van Johannes de Doper: de weg banen voor de Messias, zodat Hij welkom is bij Zijn volk.

vers 25-34

In vers 25-34 gaat het over een doopkwestie. Men vraagt wat de reden is dat Johannes de Doper doopt, terwijl hij de Messias niet is, zoals hij zegt. Wie geeft hem het recht om te dopen? Hierop antwoordt Johannes de Doper dat zijn doopbediening maar van betrekkelijk belang is. Waarom? Omdat hij met de waterdoop, die gepaard gaat met belijdenis van zonden (zie Lukas 3 vers 16), voorbereidend werk doet. Dat betekent: daarmee wijst hij heen naar de Heere Jezus Christus, Die zal met de Heilige Geest en met vuur dopen. En zegt hij erbij: 'Hij, de Messias Die komt, is er, Hij loopt onder jullie rond, maar jullie zien Hem niet'. Hoe weet hij dat? Hij zegt eerlijk: 'ik kende Hem niet, maar nu wel'. Hoe kan dat? God heeft de Messias aan hem geopenbaard. Openbaren betekent oog krijgen voor iets wat verborgen is. Johannes de Doper erkent: God deed mijn ogen open. Wanneer? Bij de Doop van de Heere Jezus. Toen de stem van de Vader zei: 'op Wie u de Geest ziet neerdalen, dat is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem'. Wat doet dat met Johannes de Doper? Hij wijst op de hoge positie van Christus: Die na mij komt, is er eerder dan ik. En op zijn eigen nederige positie: hij gebruikt het voorbeeld van een knecht, die de sandalen losmaakt en de voeten wast van hen, die uitgenodigd zijn voor een maaltijd. Ik ben nog minder dan zo'n knecht in vergelijking met de Messias, zegt Johannes de Doper. Ootmoed tekent hem.

vers 29 en 36

In vers 29 en 36 lezen we over de boodschap van Johannes de Doper: 'Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt'. Waar denkt u aan bij 'Lam?' 1) Aan Abraham, die zijn zoon Izak moet offeren en zegt: God zal Zelf zorgen voor een Lam; 2) aan al die offers in de tempeldienst, waar lammeren geofferd werden; 3) aan het Pascha-lam, waarvan het bloed op de deurpost geverfd werd; 4) aan Jesaja 53: als een Lam werd Hij

naar de slachtbank geleid. Aan welk van deze lammeren zou Johannes de Doper gedacht hebben? Dat staat er niet bij. Maar waarom zouden we niet aan allemaal mogen denken? De Heere Jezus is toch het Lam, waar God Zelf voor gezorgd heeft? Hij is toch het Offerlam waar alle offerlammeren naar toe wijzen? Hij is toch het Paaslam, wiens bloed reinigt van alle zonden? Hij is toch het Lam, dat geduldig zweeg toen Hij veroordeeld werd en gekruisigd werd? Klopt. Waarom zegt Johannes de Doper erbij: het Lam van Gód. Dat betekent: God heeft dit Lam uitgekozen, omdat dit Lam de capaciteiten heeft om Lam van God te zijn. Waren er geen anderen in beeld? Mensen of engelen? Die vallen allemaal af bij God. God had de keus uit Eén: de Heere Jezus of niemand. Er is maar één Lam! Daarom is die lange wijsvinger van Johannes de Doper zo belangrijk: zie, het Lam van God, en niemand anders. Waarom? Zie de taak van het Lam van God: 'dat de zonde van de wereld wegneemt'. Weet u wat de zonde van de wereld is? 'Zonde' is een verzamelnaam voor alle zonden, zeggen uitleggers: verzamel alle zonden die gedaan worden bij elkaar. Andere uitleggers zeggen: de zonde van de wereld is de hoofdzonde, zonden nummer één. Welke dat is? God niet kennen, dat we God wantrouwen en Hem niet geloven, God voor een Leugenaar houden, maar wel geloven wat de duivel en zijn rijk zeggen en beloven. Het is allebei waar: de hoofdzonde van het niet kennen van God en alle zonden die daarvan afgeleid zijn. Wie zou dat zware pak van de zonde van de wereld kunnen wegnemen? Alleen het Lam van God, de Heere Jezus Christus!

vers 35-43

In vers 35-43 lezen we over positieve reakties op de boodschap van Johannes de Doper: twee leerlingen van Johannes de Doper worden volgelingen van Jezus. Wie het zijn? De naam van de één is: Andreas. De tweede is anoniem. Uitleggers zeggen: dat is Johannes, de schrijver van het Evangelie, een volgeling van het eerste uur. Wat doen ze? Zij gaan met Jezus mee naar Zijn huis en blijven een hele dag bij Hem. Ze weten precies hoe laat het was: het tiende uur. Als we de joodse dagindeling aanhouden is dat vier uur 's middags. Als we de Romeinse klok aanhouden, zoals uitleggers zeggen dat Johannes dat in zijn Evangelie doet, is dat tien uur 's morgens. Dat betekent dat ze vanaf tien uur 's morgens de hele dag bij Jezus in Zijn huis blijven voor ontmoeting en gesprek. Waar zal het over gegaan zijn? In ieder geval heeft God de ogen van Andreas en Johannes geopend voor de Messias, dat Hij het Lam van God is dat de zonde van de wereld wegdraagt. Dat blijkt hier wel uit: Andreas wil dat delen met zijn broer Simon en leidt hem tot Jezus. Hoe doet hij dat? Hij vertelt hem dat hij de Messias, de Christus, gevónden heeft. Dat getuigenis is voor Simon tot zegen, want hij gaat mee naar de Heere Jezus Christus. Ook zijn ogen worden voor de Christus als het Lam van God geopend. Zo worden zij op hun beurt ook getuigen!

Lijnen naar ons leven

Ik geef een aantal lijnen vanuit dit Bijbelgedeelte aan:

1. Johannes de Doper zegt: de Messias is er, Hij loopt onder jullie rond, maar u kent Hem niet, u hebt geen oog voor Hem. Komt dat nog voor? Iemand zei: 'wat zou ik graag weten dat de Heere Jezus mijn persoonlijke

Heiland en Redder is, hoe ik Zijn kind word en mag zijn, dat ik in het belijden van mijn zonden eerlijk en oprecht ben'. Ik dacht na: 'maar daar gaat het toch in de verkondiging over, daarin komen deze aanvechtingen, verlangens, geloven wie de Heere Jezus is in Zijn verzoenend werk, oprecht onze zonden inzien en belijden, kind van God mogen zijn, aan de orde?" Zó kan dat gebeuren: 'de Heere Jezus is vlakbij u in Zijn Woord en de verkondiging en u hoort het niet, u ziet Hem niet, u ontdekt Hem niet'. Herkent u dit?

2. Wat denkt u hoe God de zonde van de wereld opneemt? Zo ernstig, dat Hij die zonde moet straffen aan ons. Kan die straf ongedaan gemaakt worden? Zie het Lam van God: de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hém. Weet u wat Hij doet? Hij ruilt: Ik voor u. Dit is cruciaal: wie niet kijkt met geloofsogen, die blijft met zijn zonden zitten en blijft verloren. Wat blijkt dan? Dat we eigen lammetjes uitzoeken om bij God de zaak rond te maken. Welke? Ik zal ze een naam geven: goede werken, netjes leven, ernst ermee maken, levensverbetering, berouw tonen, etc. Dat we daarop vertrouwen. Mis! Wat moet ik dan doen? Niets! Het Lam van God heeft alles al gedaan. Alles! Het enige wat u moet doen is: kijken, zie het Lam van God. Ja, maar ik kan niet kijken? Vouw uw handen op deze tekst: 'o God, als U beveelt dat ik moet kijken naar Jezus als het Lam van God, geef mij die geloofsogen dat ik Hem zie'.

3. Anderen tot Jezus leiden is onze opdracht als Gemeente van Christus. Waar? Thuis, in het gezin, in de familie, in de kerk, in de gemeente, in de buurt, op het werk, om zodoende overal een getuige van Jezus Christus te zijn. Hoe? Net als Johannes de Doper: er persoonlijk bij betrokken zijn, door een persoonlijk geloof in Christus. Dáár rust zegen op, want God belooft dat. Doe het vrijmoedig, door geloof en gebed, in de kracht van de Heilige Geest!

Vragen

1) Dichtbij Jezus leven en Hem niet kennen. Wat betekent dat in dit tekstgedeelte? Komt dat ook nu voor in het kerkelijk leven en in uw eigen leven? Wat zijn de consequenties ervan?

2) Wat is de vreugde en rijkdom als het Lam van God aan ons geopenbaard wordt? Wat is de functie van de prediking, doop en avondmaal daarbij? En de rol van de Heilige Geest hierin?

3) Hoe komt het dat wij zo'n neiging hebben om eigen 'lammetjes' uit te zoeken om die te offeren aan God? Wat willen we daarmee bereiken? Hoe leren we dat af?

4) Wat is getuige van Christus zijn? Hoe kunnen we dat doen in woord en daad? Geef er voorbeelden van.

5) In huwelijk, in gezin en in familiekring getuigen òf getuigen tegenover mensen die u niet kent? Wat is makkelijker of moeilijker? Hoe moeten we met beide situaties omgaan?

6) Welke lessen zitten er in dit Bijbelgedeelte voor ons?

Drs. N.C. van der Voet

Vader zijn in de Bijbel

Vaderschap en moederschap zijn belangrijke thema's om over na te denken. De meeste lezers van dit blad hebben kinderen. Alle lezers hebben een vader of een vader gehad. In dit artikel denken we na over hoe er in de Bijbel over vaders gesproken wordt. Daarin zitten de nodige lessen verborgen!

Mislukte vaders

We zien in het Oude Testament vooral vaders die het niet altijd zo goed doen. Hoe rechtvaardig Noach ook is, hij geeft zijn nageslacht niet het goede voorbeeld met zijn dronkenschap. Lot is ook geen beste vader. Izak heeft de voorkeur voor zijn oudste zoon Ezau, terwijl Rebekka voor Jakob kiest. Jakob heeft daarvan niet genoeg geleerd en doet het zelf ook fout als hij zijn zoon Jozef en later Benjamin een voorkeursbehandeling geeft. De leiding die Jakob aan zijn gezin geeft, is twijfelachtig. Zijn kinderen dienen de afgoden en doen wrede dingen, al probeert hij er soms iets aan te doen (Gen. 35:2-4). Elkana, de vader van Samuël, is een positieve uitzondering. Hij neemt zijn gezin mee naar de tempel. Hij is een voorbeeld voor zijn kinderen in de liefde voor zijn vrouw Hanna. Eli is een slappe vader. Die laat zijn zonen Hofni en Pinehas hun zondige gang gaan in de tabernakel. Hij durft hen niet eens zuur aan te kijken (1 Sam. 3:13). Koning Saul behandelt zijn zoon Jonathan slecht en zijn schoonzoon David wordt door hem weggepest. Hij is bovendien een zielige klager. Hij kijkt niet in de spiegel om z'n eigen zonden te zien, maar projecteert die op anderen (1 Sam. 22:7,8). David heeft niet veel geleerd van de fouten van z'n schoonvader en maakt van zijn eigen gezin ook een puinhoop, mede door zijn overspel. Hij merkt niets van de hartstocht van zijn oudste zoon Amnon en doet er niets aan als die zijn halfzus Tamar verkracht heeft. Als Absalom wraak neemt en Amnon vermoordt, praat David jarenlang niet met hem. Pas als Absalom gestorven is, heeft David spijt. Hij roept dan ineens 'Absalom, mijn jongen, was ik maar gestorven!' Het regelen van zijn opvolging verdient ook al niet de gezinsprijs. Job komt er goed af als vader. Hij is een trouwe bidder voor zijn kinderen (Job 1:5).
In het Nieuwe Testament staan geen verhalen over vaders. Wat er verteld wordt, is wel positief. Er wordt namelijk een enkele keer genoemd dat een vader bij Jezus komt voor zijn zieke kind. Dat zegt iets van de liefde en verantwoordelijkheid die vaders voor hun kinderen nemen. Jaïrus gaat voor zijn dochtertje naar Jezus (Marc. 5:22). De vader van de maanzieke knaap klampt in zijn wanhoop Jezus aan (Marc. 9:17). Ga er trouwens ook maar vanuit dat onder de mensen die hun kinderen bij Jezus brengen om hen te laten aanraken en zegenen ook vaders zijn (Marc. 10:13).

De vader als priester

Een priester bemiddelt tussen God en men-

sen. Dat lijkt op wat een predikant doet in een kerkdienst. Namens God spreekt hij tot de gemeente. Namens de gemeente spreekt hij tot God. Vaders worden soms de priester van hun gezin genoemd. Een vader spreekt over God met het gezin en draagt het gezin op aan God. Denk aan Job. De vader als priester is een prachtig beeld, mits we de moeders erbij nemen. Petrus noemt álle gelovigen priesters (1 Petr. 2:5). Het vijfde gebod noemt de vader én de moeder die geëerd moeten worden. Beiden wijzen hun kinderen de weg van God. Ze laten hen iets beleven van de 'vreze des Heeren', van het eerbiedig en in vertrouwen opzien naar Hem (Spr. 1:7,8). Zij samen dragen hun kinderen op aan God.

De vader als opvoeder

Als nu die vaders in de bijbelse tijd hun priesterlijke taak in hun gezin/familie goed verstaan hadden, wat was dan hun bijdrage geweest aan de opvoeding van hun kinderen? Een vader had de leiding in de familie, deed zijn werk om zijn mensen van voedsel te voorzien en dus in leven te houden. Wat hoorde specifiek bij zijn opvoedende taak? Ik noem een paar dingen:

- Het zorgen voor de geestelijke opvoeding, het zelf voorleven in een oprechte, persoonlijke toewijding aan God; het onderwijzen van zonen en dochters in de Schriften en de tradities van bevrijding en verbond;
- Zijn eigen morele gedrag bewaken om zijn kinderen niet mee te sleuren in de zonde;
- Het onderwijzen van zijn zonen in de wijsheid en vaardigheden die nodig zijn voor leven en werk (de moeder heeft daarin een eerste taak bij de dochters);
- De kinderen terechtwijzen en tuchtigen wanneer zij verkeerde paden bewandelen en hen voor tuchtiging voor de leiders van de gemeenschap brengen wanneer zij zich niet laten terechtwijzen;
- Het regelen van een gepast huwelijk van hun zonen en dochters;
- Het beschermen van dochters tegen mannelijke 'rovers', zodat zij als maagd het huwelijk in kunnen gaan, tot eer van hun eigen naam en ten gunste van hun echtgenoten.

Enige bijbelse woorden die met opvoeden te maken hebben zijn: 'tuchtigen', 'kastijden', 'straffen'. In onze moderne oren klinken die niet zo prettig. Spreuken 13:24 zegt dat vaders die van hun zoon houden, hem straffen. Dus wie zijn kind niet corrigeert, geeft zijn kind te weinig liefde. Wat moet de reactie zijn van een kind? Een wijze zoon luistert naar de tucht van zijn vader! (Spr. 13:1). Ook God tuchtigt Zijn volk en soms ook mensen individueel. Hij straft met Zijn oordelen. Psalm 118:18: 'De Heere heeft mij zwaar gekastijd…' Kinderen worden zo gehoorzaam gemaakt aan de wil van de ouders en Israël aan God. Dat is dan tot heil van de kinderen en tot heil van Israël. In het Oude Testament is opvoeden niet slap. Het is stevig vormen, zoals de pottenbakker klei vormt door die te kneden. Straffen is daarvan een voor die tijd vanzelfsprekend onderdeel. Jesaja gebruikt dit beeld voor de relatie tussen God en Zijn volk. God is de Vader. Zijn volk de klei. God heeft als een Pottenbakker alle mensen van het volk gevormd. Ook in het Nieuwe Testament wordt 'tuchtigen' genoemd als taak van de vader (Ef. 6:4). Ook daar staat van God dat Hij zijn kinderen tuchtigt als een vader (Hebr. 12:5-11).

Bij 'tuchtigen' kunnen we ook aan geestelijk vormen denken. Kinderen opvoeden is iets anders dan ossen voor de ploeg leren lopen met een prikstok in je hand om hen daarmee te dwingen het goede spoor te volgen en rechte voren te trekken. Dat is al zo in het Oude maar klinkt zeker door in het Nieuwe Testament, bijvoorbeeld in Titus 2:11,12. Daar gaat het over opvoedende genade. Gods genade vormt ons (tuchtigt ons) tot een nieuw leven. Vaders die tuchtigen zijn niet hard. Ze zijn juist liefdevol. Ze zijn genadig. Een vader die zijn zoon liefheeft, houdt hem tegen als hij het ravijn nadert. Tuchtigen is niet: kinderen domweg afstraffen. Het is: kinderen buigen in de goede richting, omdat je als vader verder kunt kijken dan hen.

Paulus realiseert zich dat tuchtigen kan ontsporen en tot verbittering en moedeloosheid bij de kinderen kan leiden (Ef. 6:4, Coll. 3:21). Dan mislukt de opvoeding. Paulus wil onderlinge dienstbaarheid tussen ouders en kinderen bewerkstelligen. Petrus is het met hem eens, als hij stelt dat ouderen en jongeren elkaar dienstbaar moeten zijn (1 Petr. 5:5). In de opvoeding staat het richtingwijzende onderwijs van Jezus centraal. Ouders en kinderen gaan in de geest van Christus met elkaar om. Ouders leiden de kinderen 'in de Heere' en kinderen gehoorzamen 'in de Heere'. Dat betekent dat tuchtigen niet mag uitlopen op onrechtvaardigheid, wrede straffen, vernederen van kinderen, willekeur of kleineren van de kinderen. Tuchtigen is vormen, trainen, onderwijzen, grenzen aangeven, corrigeren. En daarbij horen, indien nodig, vermanen en bestraffen. Straffen is een vorm van macht uitoefenen over je kinderen. Dat gaat alleen goed als dat gepaard gaat met wijsheid en liefde. Doe je het verkeerd, dan verspeel je als ouders je gezag over de kinderen.

Van de Vader gekregen

Ouders hebben hun kinderen van de hemelse Vader gekregen. Daarom hebben zij hen lief. Kinderen hebben hun ouders ook van de Heere gekregen. Daarom eren zij hen.
De psalmen noemen kinderen het eigendom van God (Ps. 127:3). Ook al zijn ze dus niet van hem, mag een vader best trots zijn op zijn kinderen (Ps. 127:4,5, 128:3,4). Ze zijn een bijzondere zegen van God.
Dat zijn ook de kleinkinderen (Ps. 128:6). Kinderen en ouders zijn dus niet elkaars bezit. De bloedband is dus ook niet het allerbelangrijkste (Marc. 3:32-35). Samen God kennen en de Heere Jezus navolgen geeft een nog hechtere band.

Vaderschap is er dus alleen door God, want Hij geeft de kinderzegen. Vaders die dat weten, willen dan ook vader zijn mét God en zoals God. De psalmdichter zingt dat God Vader is van de wezen (Ps. 68:6) en als een Vader zich ontfermt over Zijn kinderen (Ps. 103:13).
De profeet Hosea vertelt dat God als een Vader Israël op Zijn armen gedragen heeft (Hos. 11:1, 3). En Jesaja zegt dat God als een moeder Jeruzalem op schoot zal nemen en troosten (Jes. 66:12, 13).
Je kunt vragen: hoe is God als Vader? Hij is geduldig, zorgzaam, heilig, bewogen, machtig, boos over de zonde, Hij straft ook, Hij is liefdevol, genadig, vergevend. Als je goed tot je wil laten doordringen Wie en hoe God is, moet je naar Jezus kijken. Wie Hem kent, kent de Vader (Joh.14:7-14). Zonder Jezus, zou je nog kunnen denken dat God alleen een eisende Vader is. Door Jezus weten we

dat God een gevende Vader is. De gelijkenis van de twee zonen laat ons in Gods Vaderhart kijken (Luc. 15).

Om verder over na te denken

1. Welke vader uit de Bijbel spreekt jou in het bijzonder aan? Waarom?

2. Misschien is het wel genade van God dat wij vooral lezen over mislukte vaders. De Bijbel is een eerlijk boek. Geef voorbeelden van mislukkingen in vaderschap van Bijbelse personen, waarvan moderne vaders kunnen leren.

3. 'Tuchtigen' is een belangrijk woord voor opvoeden in de bijbel. Wat kun jij of doe jij daar nu nog mee?

4. De taak van vaders is dat zij hun kinderen vormen, maar niet misvormen. Waarin draag jij bij aan de vorming van je kinderen? Zie jij soms ook iets van misvorming dreigen? Wat doe je daar dan mee?

5. Welke vadertaak in de gemeente kunnen mannen hebben die nooit kinderen gekregen hebben?

Voor al onze activiteiten zie onze agenda op www.hervormdemannenbond.nl

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Havikshorst 11, 3871 JK Hoevelaken
T 033 2584004 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Boekbespreking

'Brug naar Genesis, deel 5', 165 blz, ds. A.T. Vergunst, Uitgeverij de Banier. Prijs 12,95 euro.
Dit boekje is een korte uitleg van Genesis 38-50. Dat het deel 5 is betekent dat er nog 4 delen zijn over Genesis 1-37. De indeling per hoofdstuk is als volgt: eerst komt het Bijbelgedeelte aan de orde en tussen de regels door worden aantekeningen gemaakt om het een en ander uit te leggen; vervolgens wordt een korte uitleg gegeven met toespitsingen om over na te denken. Elke hoofdstuk bestaat uit twee pagina's. Het boekje is bestemd voor twaalf jaar en ouder. U kunt het aan uw kinderen of kleinkinderen of aan uw neven en nichten cadeau geven. Maar u kunt het ook voor uzelf kopen. Om stille tijd mee te houden. Want dit is een boekje met veel geestelijke inhoud, waar jong en oud zijn winst mee kan doen onder de zegen van God.
Hartelijk aanbevolen! JvD

Overlijdensberichten

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons meelevend lid en oud-bestuurslid

HERBER ALTING

in de leeftijd van 80 jaar.

We gedenken in dankbaarheid zijn jarenlange betrokkenheid bij onze vereniging.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen, en (achter)kleinkinderen.

Bestuur en leden van
mannenvereniging "Calvijn"

Oud-Alblas, 20 februari 2019

De HEERE heeft ons trouw en meelevend lid

DICK TEN KLOOSTER

op de leeftijd van 78 jaar uit ons midden weggenomen.

Wij denken met dankbaarheid aan zijn jarenlange hartelijke betrokkenheid op het werk van onze vereniging.

Dick was vanaf 2005 bestuurslid van de streek Zwolle, waarvan de laatste 11 jaar als voorzitter.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen en verdere familie Gods troost en nabijheid toe.

Bestuur en leden
Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften"

Hasselt, februari 2019

Hervormd Bondsbureau

Houd jij van cijfers en een uitdaging? Ben jij ervaren en gedreven?
Heb jij boekhoudkundige kennis?
Dan zijn wij op zoek naar jou!

Financieel administratief medewerker

(16-18 uur per week)

Het Hervormd Bondsbureau te Nijkerk is verantwoordelijk voor de financiële ledenadministratie en alle operationele zaken van de Hervormde Zondagsscholenbond, Hervormde Vrouwenbond en Hervormde Mannenbond.

Functie-eisen:

- MBO+/HBO opleiding en werkervaring in administratieve richting.
- Communicatief vaardig.
- Lid van een Hervormde Gemeente op gereformeerde grondslag.

Wij bieden:

- Een verantwoordelijke functie met veel ruimte voor eigen initiatief.
- Een prettige en positieve werksfeer.
- Arbeidsvoorwaarden conform de PKN-regelgeving.

Voor meer informatie over de werkzaamheden verwijzen we je naar www.hervormdemannenbond.nl

Aanvullende informatie is per mail te verkrijgen bij de secretaris van het bestuur Erika de Jong-Borkent edejong@hervormdevrouwenbond.nl

Solliciteren kan tot en met 24 april 2019 op bovengenoemd emailadres.